

**Конгрес
Українських
Націоналістів**

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

23 травня 2006 року № 20 (132)

23 ТРАВНЯ – СВЯТО ГЕРОЇВ

БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Микола ПРИБЕРЕЖНИЙ

На виконання Указу Президента України "Про увічнення пам'яті видатних діячів Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки" оголошена програма заходів, приурочених до 80-ї річниці смерті лідера Української Народної Республіки Симона Петлюри. З цієї метою створено організаційний комітет на чолі з міністром культури й туризму Ігорем Лиховим, який уже провів ряд важливих заходів.

Зокрема, 16 травня в урочистій обстановці відкрито меморіальну дошку про те, що біля Будинку вчителя буде споруджено пам'ятник Голові Директорії УНР. Того ж дня у приміщенні Національного академічного театру опери та балету імені Тараса Шевченка пройшла урочиста академія з ушанування пам'яті Голови Директорії Української Народної Республіки, Головного Отамана Армії УНР Симона Петлюри.

Під час її відкриття заступник держсекретаря Президента України Маркіян Лубківський зачитав привітання Віктора Ющенка, в якому, зокрема, підкреслюється, що "Симон Петлюра – видатний політичний і військовий діяч першої чверті минулого століття. Він посідає почесне місце у великій плеяді будівничих української державності.

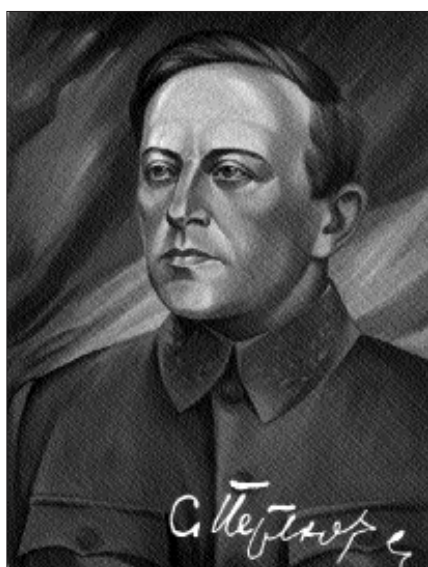
У 1991 році справа, за яку боровся і на вівтар якої поклав життя Симон Петлюра, восторжествувала. Україна здобула незалежність. Збулися його пророчі слова: "В урочистих актах законодавчих, у війні за волю і повстання міцно виявляв наш народ свою волю непохитно жити незалежним державним життям. Боротьба за це не припиняється і не припиниться".

Пам'ять Симона Петлюри вперше вшановується на державному рівні. Його ім'я, як і інших видатних діячів української історії, назавжди повертається із мороку забуття. Нині настав час збирати розкидані каміння та будувати сучасну європейську державу, фундамент якої закладав Симон Петлюра. Крок за кроком ми будемо йти у цьому напрямку.

Лише через національну гідність і єднання лежить наш шлях у коло цивілізованих народів світу. Лише консолідація та самоповага – надійна запорука поступу України..."

А віце-прем'єр-міністр України В'ячеслав Кириленко висловив сподівання, що невдовзі в столиці України буде споруджено Пантеон Героїв, куди перенесуть з усіх світів останки українських державників, які усе своє свідоме життя присвятили боротьбі за вільну і незалежну Україну.

Крім того, упродовж останніх днів у Києві пройде ще кілька заходів, присвя-

чених пам'яті Симона Петлюри: відбудеться "круглий стіл" на тему: "Симон Петлюра – громадський, політичний і військовий діяч України", відкриється виставка "Лицар української революції", буде презентовано кілька книг. Завершаться заходи панахидою, яку відслужить глава Української православної церкви Київського патріархату Філарет.

За словами міністра культури й туризму Ігоря Лихового, особистість Петлюри в Україні, відповідно до його внеску в розбудову української нації, Української держави, на жаль, ще належно не поцінована. Тому й прийнято рішення зробити все для того, щоб ця непересічна постать посіла гідне місце у когорті ушанованих синів своєї Батьківщини.

Варто наголосити й на тому, що для сучасного молодого покоління України Симон Петлюра має стати символом українського патріотизму. Українська молодь повинна глибше пізнати життя, писи і досвід та ідеї Симона Петлюри, щоб гідно обороняти його честь і честь України. Ми не дозволимо, щоб усія темні сили, нацьковані нашими ворогами, і далі топтали по наших святинях. Цьому мусить покласти край українська наука, молоді інтелектуальні сили, які об'єктивно і глибинно опрацюють доступні вже тепер документи, раз і назавжди встановлять наукову правду про дороге нам ім'я Симона Петлюри. У такий спосіб ми не тільки вшануємо належним чином справжнього українського патріота й державника, а й дамо доказ зрілості української науки і перемоги правди над брехнею.

Отже, після багатьох років забуття Голова Директорії Української Народної Республіки, Головний Отаман Армії УНР Симон Петлюра повертається в рідну Україну.

Твердо віримо: тепер уже назавжди!

Кожного року в місяці травні українська національна громадськість відзначає дві сумні дати: 25 травня 1926 року загинув Голова Директорії та Головний Отаман військ УНР Симон Петлюра, який поліг на вулиці Парижа, прошений ворожими кулями, і 23 травня 1938 року – трагічна смерть командира Українських Січових Стрільців та Голови Проводу ОУН полковника Євгена Коновальця, який загинув у Роттердамі від вибуху більшовицької пекельної машини.

Дві постаті – два періоди і два способи боротьби. Але одна ідея і одна мета. І вкінці – однакова смерть: атентат ворога. Одного і того самого ворога, який, заволодівши і скунавши в морі крові Україну, не міг убити ідеї. Тому вбив її носіїв...

Ці дві історичні постаті є серед українських політичних діячів найвищими політичними керівниками першої половини ХХ століття. Для українських воєнків, ветеранів двох світових війн – Головний Отаман Симон Петлюра й командир УСС полковник Євген Коновалець є насамперед найвизначнішими організаторами військової сили України, які вели своє вояцтво на поле бою й керували воєнними діями. Таким чином, С. Петлюра і Є. Коновалець стали символами цілої епохи й речниками волі та правди українського народу. Тож перед світлим тіннями великих борців український народ схилив в місяці травні свої голови.

Згадуємо їх усіх як синів українського народу, що боролися і працювали для його визволення, згадуємо також усіх тих українців, які віддали своє життя за волю Батьківщини – України.

ЗАПОВІТ ПОЛКОВНИКА

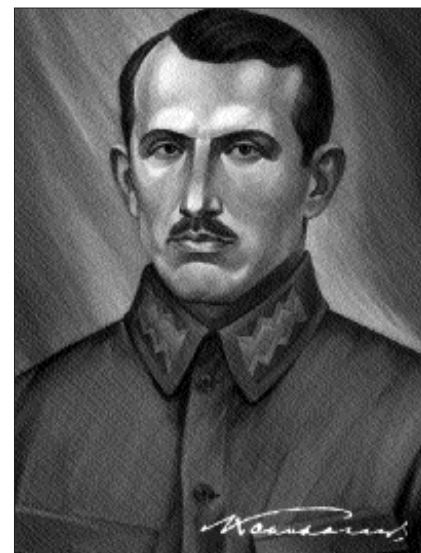
Василь ОДИНЕЦЬ

*Нехай з попелу полеглих
зродиться прийдешній месник*
Латинське прислів'я

23 травня минає 68 років від дня трагічної загибелі видатного українського політичного і військового діяча, Вождя Організації Українських Націоналістів, полковника Євгена Коновальця. Його коротке життя є прикладом безкорисливого і жертвового служіння Україні і варте наслідування нинішніми українськими політиками, багато з яких, здається, забули про Високу Мету – Українську Самостійну Соборну Державу і дбають більше про те, як обікрати український народ, аніж важкою, мозольною працею творити йому гідне майбутнє.

Є. Коновалець, син скромного сільського вчителя з Галичини, однак вихований твердим українським патріотом, загартований у боротьбі з польськими шовіністами, через фронти Першої світової війни прийшов у золотoverхий Київ, щоб тут піднятися до рівня діяча всеукраїнського засягу.

Уже в перших місяцях революції 1917 року у Києві він виявив великий організаційний хист. Тоді, коли дехто з українських провідників, переживаючи ентузіазм революційної доби, оперував мрійницькими проєктами творення мільйонної армії, проєктами, що не були реально обґрунтованими, Є. Коновалець зробив скромний початок і за сприяння Галицько-Буковинського Допомогового Комітету зорганізував з колишніх військовополонених галичан першу бойову стрілецьку сотню на службу новопосталої української влади. Завдяки енергійній праці Є. Коновальця сотня швидко розгорнулася в батальйон, а восени 1917 року це вже був полк у повному бойовому складі. Ця формація дуже виділялася з-поміж інших українських стихійно творених частин своїм високим національно-моральним станом і дисципліною. Тому саме цей полк Січових Стрільців і став фактично Гвардією голови Української Центральної

Ради й українського уряду. Незважаючи на великий організаційний успіх, Є. Коновалець не шукав високих посад і звань. Своє призначення на командира полку він дістав від тодішнього військового міністра Симона Петлюри.

У листопаді 1920 року українська армія перестала існувати, а спроба розпалити загальний повстанський рух в Україні закінчилася у листопаді 1921 року трагічно під Базаром. Згідно з польсько-російським Ризьким мирним договором Україну було поділено по Збручу. У березні 1923 року Рада послів Антанти на Паризькій мирній конференції формально визнала Галичину за Польщею. Однак полковник Є. Коновалець не склав зброї, а розгорнув новий фронт боротьби за українську державність на чолі підпільної Української Військової Організації. "Національна революція зазнала тимчасової поразки, але національна революція розгортається далі", – це було гасло Є. Коновальця. Ворог здобув перемогу в боротьбі регулярних армій, але за українцями залишилися різноманітні можливості боротьби в підпіллі.

Закінчення на 3-й стор.

Дорогі читачі! Передплата на газету "Нація і держава" приймається всіма поштовими відділеннями України. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2006 рік (друге півріччя). Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 1,39 грн. 3 місяці – 4,17 грн. 6 місяців – 8,34 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

Кун у дії

ВШАНУВАЛИ ЖІНКУ-МАТРІ

14 травня в Україні широко відзначався День Матері. З нагоди цього свята Черкаська обласна організація КУН ініціювала урочисте вшанування Української Жінки-Матері. Так, на могилі, де поховані видатний український поет-мученик В. Симоненко та його стражденна мати Ганна Шербань, було відслужено панахиду.

Вічна пам'ять виголошувалася також матерям Українських провідників С. Петлюри, С. Бандери, Р. Шухевича, поетів-борців В. Симоненка, В. Стуса, нескорених О. Гірника, О. Тихого.

У виступах учасників заходу звучали слова пошани до матерів учасників підпілля ОУН-УПА. Присутні вшанували пам'ять незабутньої Слави Стецько. Згадано щирою молитвою тисячі й тисячі відомих та невідомих мучениць, які достойно пронесли свій скорботний хрест.

Зі згадкою про славних українських матерів виступила відома українська поетеса, майстер народної творчості, близька знайома матері Василя Симоненка В.Ф. Кузьменко-Волошина та поет-ама-

тор, член Всеукраїнської Ветеранської організації М. Жомір.

У мітингу-реквіємі взяли участь солістка Черкаського музично-драматичного театру Н. Мамалига, народний хор "Джерело", духовний хор Храму св. Мученика Анатолія УПЦ КП, учні черкаських шкіл.

Черкаська обласна організація КУН сподівається, що подібне вшанування Матері стане доброю традицією у місті та знайде широкий відгук і підтримку в усій Україні.

Назар ОБІДЗІНСЬКИЙ,
референт з інформації
Черкаської ОО КУН

Вкотре українська молодь на початку травня збирається у лісовому масиві між селами Антонівці, що на Тернопільщині, та Майдан, що у Рівненській області. Саме в цій місцині 62 роки тому підрозділи Української Повстанської Армії потрапили в оточення військ НКВС, так званий "Гурбинський мішок". П'ять тисяч українських героїв мужньо боролися проти понад 35 тисяч окупантів і після кількох виснажливих днів бою вирвалися з оточення. Цей бій увійшов в історію як найбільший бій УПА. Молоді патріоти щороку вшановують полеглих тут українських героїв та знищених після бою мешканців села Антонівці найбільшою в Україні тереновою грою "Гурби-Антонівці", яку вже вчетверте організував Молодіжний Націоналістичний Конгрес.

6-9 травня близько п'ятисот патріотів майже з усіх областей України взяли участь в імпровізованій битві – поділені на два рівні курені, структура яких відтворювала бойову структуру УПА та відповідала тактиці гри кожного з куренів, протягом трьох діб українська молодь пройшла в польових умовах військово-патріотичний вишкіл.

На урочисте відкриття теренової гри "Гурби-Антонівці 2006" завітали народний депутат України, заступник голови КУН Євген Гірник, заступник голови Сумської ОДА, голова МНК Олег Медуніца, керівник Тернопільського відділення Центру На-

ціонального Відродження імені Степана Бандери Тарас Гребеняк, випусковий редактор тижневика "Шлях Перемоги", почесний член МНК Віктор Рог.

Гра розпочалась традиційно опівночі. Обидва курені вибрали партизанську тактику ведення "бойових дій", що була надзвичайно продуманою: загопи спецпризначень, забезпечення, розвідка, ударні групи, застосування радіозв'язку, сигнальні вибухові розтяжки, димові завіси тощо.

У результаті впертої і безкомпромісної боротьби, в ході якої шальки терезів схилялися кілька разів то в один, то в інший бік, переможцем став курінь "Південь", який здолав "противника" з куреня "Північ".

Підсумовуючи результати гри, можна зробити висновок, що молодіжний націоналістичний рух набирає обертів, здобуває позитивний досвід і ставить перед собою нові завдання. Але найцінніше – це дух побратимства і зв'язки, який наступного року збере старих і нових друзів, щоб гарувати волю до єдності і перемоги в ім'я України.

Залишається додати, що співорганізатором цього річної гри "Гурби-Антонівці" виступила й молодіжна референтура КУН, більше ста представників якої стали учасниками цього масового заходу.

Прес-служба КУН

Є. Гірник серед учасників гри

ДЕ БОРОЛИСЯ ЗА ВОЛЮ СИНІ УКРАЇНИ

СУМУЄМО

Не стало талановитого педагога, активного патріота, члена КУН Олексія Гуменяка.

Народився він 6 вересня 1930 року в с. Солотвині Богородчанського району Івано-Франківської області. Середню освіту здобув у місцевій школі, вищу – на фізико-математичному факультеті в Івано-Франківському державному педагогічному інституті (нині – Прикарпатський університет ім. Василя Стефаника). Переїхавши 1964 року до Мукачево, усе своє свідоме життя працював на педагогічній ниві, викладаючи у школах математику, фізику, астрономію.

Олексій ГУМЕНЯК

Тут він успішно розширює свою педагогічну, наукову та журналістську діяльність. У його доробку – значний список статей, педагогічних публікацій та наукових розробок, що були надруковані в окремих періодичних виданнях.

Як перекладач з польської друкувався в книзі "Добридень, сусіде!", альманахах "Новоліття", "Суцвіття", "Витоки".

Олексій Гуменяк – автор розробки "Універсальна рахівниця", яку описав у статті "Рахівниця – знаменитий лічильний пристрій". Він розв'язав

проблему магічних квадратів третього порядку, дав вичерпну відповідь про всі можливі випадки таких квадратів (умови єдиного заповнення, безлічі заповнень і умови неіснування заповнення). Олексію Васильовичу вдалося розв'язати одну з проблематичних задач теорії чисел (задачу під номером 10, із списку 21-ї досі нерозв'язаних задач Теорії чисел).

До останнього дня Олексій Гуменяк вів просвітницьку діяльність, сумлінно працював у царинах публіцистики, педагогіки та математики.

Вічна йому пам'ять!

Закарпатська ОО КУН

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

НАЦІОНАЛІСТИ ГУРТУЮТЬСЯ У ФРАКЦІЮ

Тернопільська обласна організація Конгресу Українських Націоналістів заявляє про намір створити фракцію або депутатську групу українських націоналістів в обласній раді, а також в районних і міських радах.

На останніх виборах до місцевих рад ТОО КУН отримала найбільше депутатів у радах за всю історію обласної організації. Адже Конгрес має 68 депутатів районних рад – фактично стільки, скільки потрібно на одну райраду, 31 депутат у міських радах (зокрема, 3 депутати у Тернопільській міськраді), 7 депутатів в обласній раді. Крім того, міським головою Зборова став Микола Надозірний – голова секретаріату районної організації Конгресу, а головою Бережанської районної ради обрано Романа Висоцького – голову Бережанської РО КУН, 14 членів Конгресу обрані сільськими або селищними головами.

Обов'язок кожного депутата від Конгресу – пропагувати ідеї українського націоналізму. Передусім своїм особистим прикладом. Члени Конгресу повинні бути послідовними у відстоюванні інтересів українців. Робити все для того, щоб українці відчували себе повноправними господарями на своїй землі.

Прес-служба ТОО КУН

ШОВІНІСТИ НЕ ВГАМОВУЮТЬСЯ

Донецька міська організація Конгресу Українських Націоналістів висловлює своє обурення з приводу статей, розміщених на шпальтах газети "Острів" ч. 19 (177) від 10 травня поточного року під назвами "Дата" та "Хроніка національного позора", в яких неправдиво висвітлена історія українського руху опору 1930 – 1950 років, – ображаються ветерани Української Повстанчої Армії. Цей черговий напад російських шовіністів на справжніх героїв України, воїнів, які своїм життям здобували Незалежність нашої Держави, стався саме в той момент, коли перед новообраним парламентом Президент поставив мету визнання на державному рівні воїнів УПА воюючою стороною. На наш погляд ці пасквілі є запланованою інформаційною диверсією проти дійсно української влади, дискредитацією українського національного руху, а також розпалюванням міжнаціональної та регіональної ворожнечі. Прикро й те, що головний редактор цієї газети був кандидатом на посаду мера міста Донецька від блоку "Пора – ПРГ", блоку, який підтримує (на словах?) національне відродження України, зокрема Донецька.

Михайло СИРОТИНКО,
голова ДМО КУН

ВИБОРИ ПО-КРИМСЬКИ

Результати виборів у Криму розчарували усіх свідомих українців автономії. Якщо провести аналіз, то слід зазначити, що всього один відсоток слов'янського населення підтримує пропрезидентську "Нашу Україну". Це, безумовно, – наслідок 75-річної ідеологічної і духовної кастрації Півдня України. Під час виборів довелося почути різні слова, але те, що заявила студентка ТНУ, мене вразило найбільше. Вона казала, що там, де розмовляють українською мовою, – то є бандерівщина. 20 листопада 2005 року ми йшли у помаранчевому вулицями Сімферополя, а нам кричали: "Бандеровці, мазепинці". Носити прізвисько бандерівці – для нас не образа, а є велика пошана.

Політтехнологам Партії регіонів знову вдалося довести місцевому електорату, що Ющенко у Криму має підтримку виключно серед татар. Інший прорахунок "Нашої України" – це кадрова політика, яка залишила усіх "кучмістів" на місцях і не дала виборцям іншого вибору, як знову обрати їх. Інші блоки пасивно проводили агітацію, думаючи, що люди підтримають їх за інерцією. Корупція, родинні та дружні зв'язки, корпоративні інтереси, фінансова підтримка – виявилися тут, на жаль, сильнішими за свідомі голоси виборців. А тому в Криму матимемо однорідну масу, яка і надалі дбатиме за власні інтереси, а не за інтереси народу Криму та України.

Михайло ЧУКЛОВ,
член КУН, політолог

А ТИМ ЧАСОМ...

БОРОТЬБА ТРИВАЄ

Кримська організація КУН звертається до свідомих українців, які проживають у Криму і готові захищати національні інтереси, мову, культуру та під час виборів проголосували за українських націоналістів, із закликом поширювати патріотичний рух на півострові, своїми знаннями, вмінням, активністю продовжувати утверджувати в краї Українську державу.

Ми вперше на місцевих виборах йшли самостійно. 1027 виборців віддали свої голоси за №32 до ВР Криму.

Просимо відгукнутися і долучитися до нашої організації з метою подальшої боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу.

Боротьба за Україну триває. Слава Україні! Героям Слава!

Телефон: 8-0652-29-77-43, моб. т.: 8-050-137-51-71.

Василь ОВЧАРУК,
голова Кримської організації КУН

Наші корпункти								
Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03	Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34	Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92	Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85	Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48	Луцьк	Максимович Олег	(0332) 72-39-35, (03322) 401-98	Суми	Перетятко Олексій	(0542) 25-88-98
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32	Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63	Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82	Миколаїв	Яценко Софія	(0512) 49-67-90	Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35	Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45	Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 32-23-48	Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113	Хмельницький	Вітряний Олексій	(0382) 65-32-01
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93	Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053	Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
			Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26	Чернівці	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
						Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

На той час певні українські кола покладали свої надії на міжнародну спільноту, засипали владні кабінети сильних світу цього незліченними заявами, зверненнями, петиціями, меморандумами. А Є. Коновалець вважав, що необхідна силова боротьба з ворогами українського народу на рідних землях, на всіх просторах України. І тільки успіхи революційного силового чинника можуть змусити міжнародну дипломатію розв'язати українську проблему в бажаному для українців напрямкові. "Творити державу в державі" – так образно висловив Є. Коновалець ідею УВО, засновану 1920 року за постановою Стрілецької Ради.

Безпосередня та послідовна боротьба з окупантами висунула Є. Коновальця на перше місце нашої політичної історії 20–40-х років. Полковник своєю настановою та діями вказав єдино правильний шлях до здобуття Української національної держави: боротися безпосередньо і безкомпромісно проти кожного ворога. Він намітив шлях до опору державам про-

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ЗАПОВІТ ПОЛКОВНИКА

німецького блоку в Карпатській Україні в 1939 р. Визначеною ним лінією пішла боротьба ОУН проти гітлерівської імперії і боротьба УПА на два і три фронти.

Коли в 1929 р. постала ОУН, її Провід очолив Є. Коновалець. Тут знову виявився організаційний талант Полковника, вміння зібрати до купи націоналістичні групи та поодиноких людей.

Щоправда, незважаючи на старання та заходи ОУН і, зокрема, Полковника, не пощастило у 30-х роках поширити ОУН та її боротьбу на Східні Українські Землі. Але його настанова була загальновідома, в тому напрямі була побудована вся організація і скерована її політика. І Москва відчувала загрозу своєму пануванню у Великій Україні. Тому руку вбивці-чекіста було скеровано не на українські емігрантські центри, репрезентації, уряди тощо, а на особу, що безпосередньо керувала боротьбою й могла згуртувати навколо себе великі сили українського народу. 23 трав-

ня 1938 року у нідерландському місті Роттердамі під час конспіративної зустрічі Є. Коновалець став жертвою терористичного замаху.

Його смерть стала справді важкою втратою для українського національно-визвольного руху. Саме він був тією особою, яка силою свого особистого авторитету пов'язувала дві гілки, дві генерації націоналістів: старших політичних емігрантів і молодих націоналістів з краю, і щиро шукала розв'язки спірних питань та синтезу визвольних концепцій. Загальновизнано, що Полковник був єдиним, хто мав шанс не допустити до того, що сталося після його смерті – до розколу в ОУН.

Полковник не завершив своєї боротьби, він дав їй поштовх, спрямування. Втрату його не можна буде ніколи зважити чи зміряти. Визначні постаті в історії народів рідкісні, постаті, що будять дрімучі сили, сповнюють надіями і викликають повне

довір'я, виняткові. Полковник залишив нам своїми діяннями та боротьбою заповіт, який зобов'язує нас не так до споминів про нього з нагоди роковин, як до наслідування, до крокування його слідами.

Можливо, і, мабуть, саме це найістотніше, що він залишив нам у спадщину. Його слідами пішли генерал-хорунжий Тарас Чупринка і всі вояки УПА, що воювали безстрашно проти двох імперій і продовжували боротьбу в добу сталінізму, мовчазно підтриманого "демократичним" Заходом.

Завершити справу Є. Коновальця повинна нинішня генерація українських націоналістів. Перед нами стоїть важливе завдання: встановити в космополітичній державі Україна українську владу і вибороти, врешті, Українську Самостійну Соборну Державу.

Отже, "творімо державу в державі", позбудьмося решток страху і вкажімо чужинцям на їхнє справжнє місце в нашій хаті – не під образами, а біля порога, а ко-му – і за ґратами!

Василь ОДИНЕЦЬ

ПАМ'ЯТЬ

ЩЕ ЗАЛУНАЄ ПІСНЯ!

Нещодавно в селі Долина, що в нашому Тлумацькому районі, відзначалася 110-а річниця від дня народження полковника УПА Василя Бринського ("Блакитного"). Доречним було все: і промовисті квіти на могилі, і ясноокі діти, і хвилювання родичів героя та побратимів ювіляра по зброї, і мудрі слова священника, представників влади та громади. По завершенні обряду людям не хотілося розходитися. Вражали очі людей, які, здавалося, з неприхованою гордістю промовляють: "Він – наш, він – той еталон, яким треба вимірювати український патріотизм!"

Від тих промовистих поглядів аж серце защемило, а до грудей підкотилася гаряча хвиля незвіданих досі почуттів. Поодинокими

пострілами відлунювали в голові слова пісні "Лента за лентою". І тут я не просто зрозумів, а всім єством своїм відчув велику істину: ми – могутня нація, наша національна ідея житиме вічно, нас чекає велике майбуття. Ми – діти і внуки славних предків, і ми зобов'язані відроджувати, розбудовувати, обороняти нашу державу. Цього вимагає від нас голос крові полеглих героїв, цього чекають від нас ще живі вояки Української Повстанської Армії. Українська Україна обов'язково відбудеться, і то дуже швидко. Вірю: ще залунає на повний голос повстанська пісня, ще відродиться справжня слава України, ще вчитимуться у нас народи світу!

Ігор РИБЧИН,
голова Тлумацької РО КУН,
м. Тлумач Івано-Франківської області

Мабуть, історія жодної країни так не перекручувалася, не піддавалася таким спотворенням, як історія України. Чи багато українців знають, наприклад, про те, що комуністи у 1926–1938 рр. знищили 28 єпископів, 3800 православних священників, у 1941–1946 рр. – 6 греко-католицьких єпископів, 2500 священників?

У Тернопільській тюрмі було 1790 в'язнів – всі вони були замордовані. Подібне було в Чортківській та інших тюрмах Західної та Східної України. З 1944 до 1953 рр. з Тернопільської області до Сибіру вивезли понад 32 тисячі

членів сімей так званих "ворогів народу".

У вірші Т. Шевченка "Гомоніла Україна" повідана вся

"ДІДИ ЛЕЖАТЬ,
А НАД НИМИ..."

історія нашого народу. Треба донести її до тих людей, які ще не усвідомили, що таке незалежність, особливо – до молоді. Найкраще це може зробити учитель, священник, свідомий українець-патріот.

Довго-довго кров
степами
Текла-червоніла.

Текла, текла та
й висохла.
Степи зеленіють;
Діди лежать, а над ними
Могили синіють.
Та що з того, що високі?
Ніхто їх не знає,
Ніхто щиро не заплаче,
Ніхто не згадає.

Свідомо національно-патріотична інтелігенція повинна "не спати на волі", а брати участь у будівництві нашої вільної самостійної України, вчити, виховувати, формувати молодь, нову українську націю.

О. АПОСТОЛ,
учитель, ветеран праці,
с. Лосківці,
Тернопільська область

У ПРАВДІ – СИЛА

МУРМАНСЬКА МОЛОДЬ ВИВЧАЛА ОСОБЛИВОСТІ МАЙДАНУ

Богдан ЧУПРИНКА

Українська молодь Мурманська нещодавно провела просвітницьку акцію серед мурманчан, щоб розвіяти міфи, що наповнили інформаційний простір Росії щодо помаранчевої революції в Україні. Союз української молоді Мурманська (СУММ) розробив відкритий семінар-диспут, назвавши його "Причини і передумови помаранчевої революції в Україні". Місце і технічне забезпечення надав Молодіжний громадянський рух "Оборона". Для участі в семінарі було залучено широку молодіжну аудиторію. Також за-

просили журналістів з регіональних газет, ТБ і радіо, однак вони чомусь не прийшли. Окрім згаданих організацій, участь у семінарі взяли представники партій "Родина", "Яблоко", "Национал-большевистская партия" і громадянсько-політичний рух "Объединенный гражданский фронт". Основна мета семінару полягала в тому, щоб неупереджено розглянути суперечливі питання походження Майдану крізь призму суспільно-політичної ситуації в Україні у 1999–2004 роках.

Міркуючи про причини революції, члени СУММ ознайомили присутніх з діяльністю ук-

раїнського журналіста Г. Гонгадзе, що викликала незадоволення з боку влади і призвела до його зникнення. Пояснювалося, що саме з цим пов'язана поява опозиційного руху "Україна без Кучми" 15 грудня 2000 року.

Далі розповідалося про гучну акцію 9 березня 2001 року.

Керівник семінару Микола Малуха показав відеоматеріал про ті події, який викликав живий інтерес і здивування з боку глядачів. Також гості дізналися про діяльність Ю. Тимошенко і В. Ющенка на постах віце-прем'єра і прем'єр-міністра уряду України.

Підійшовши до передвиборної боротьби 2004 року, організатори показали відеоматеріали про падіння В. Януковича внаслідок кинутого яйця, його виступ перед виборцями, де він обізвав своїх опонентів "козлами", і "блискучу" промову дружини Віктора Федоровича.

Під час другої частини семінару-дебатів почалася дискусія, зали відеоматеріали про падіння В. Януковича внаслідок кинутого яйця, його виступ перед виборцями, де він обізвав своїх опонентів "козлами", і "блискучу" промову дружини Віктора Федоровича.

під час якої порушувалися питання фальсифікації результатів другого туру на користь В. Януковича, "підкупу" учасників протесту на Майдані, "економічного зростання" під час прем'єрства В. Януковича. Далі обговорення розвивалося вже в іншій площині. Ставилися питання про умови дружби України і Росії, погляди українських політиків на Росію, "торгівельно-енергетичну" війну Росії і України, входження України в НАТО, реалізацію проекту зі створення ЄЄП та багато інших. На жаль, брак часу не дозволив до кінця розглянути усі проблеми, що цікавлять громаду.

Під час заходу його учасники могли ознайомитися з різними експонатами, пов'язаними з помаранчевою революцією: прапорцями, листівками, книгами, стрічками, календарями, пакетами, які наприкінці семінару гості розібрали як сувеніри.

Михайло ГНИП,
с. Васючин
Івано-Франківської області

ЗВЕРНЕННЯ

Відкритий лист викладачів вищих навчальних закладів м. Тернополя до Президента України, Голови Верховної Ради, Прем'єр-міністра, міністра освіти і науки з приводу становища курсу "Історія України" у вузах країни

У наукових та педагогічних колах ширяться чутки про вилучення з навчальних програм вищих навчальних закладів дисципліни "Історія України". Незважаючи на відсутність офіційних підтверджень цієї версії, в низці вузів упродовж останніх років відчутне самодіяльне втручання в навчальні плани та скорочення годин на вивчення історії України. Складається враження, що певні кола як в Україні, так і за її межами не хочуть, щоб український народ знав правду про своє минуле. Прикриваючись демагогічними фразами, зокрема про те, що історія України вивчається в середній школі, та спекулюючи положеннями Болонської декларації, вони настійно рекомендують різноманітним державним інституціям і окремим чиновникам вилучити цей предмет із навчальних програм вищої школи.

Окрім історії України, в середній школі вивчаються й інші предмети, знання яких згодом удосконалюються у вищих навчальних закладах. Чому ж поглиблення знань з національної історії викликає такий завзятий спротив? Відтак, маніпулюючи положеннями Болонської декларації, українофоби свідомо ігнорують її національну складову.

З огляду на це, враховуючи сучасний політичний стан України та зважаючи на неоголошену, але добре сплановану і підступну

війну проти нашої держави, вияви якої, зокрема, бачимо у недавній газовій кризі, телекранній пропаганді космополітичної антикультури, аморальності й розпусти, ми, викладачі вищих навчальних закладів м. Тернополя, чітко усвідомлюємо, що нині у навчально-виховному процесі саме через вивчення історії України повинна широко пропагуватися українська національна та державницька ідея, особливості державотворчих процесів на українських землях. Ми переконані, що духовний вакуум, який нині панує в нашому суспільстві, можна заповнити лише через широке вивчення багаторанньої історичної спадщини українського народу. Адже "Історія України" є однією з небагатьох, а може, й єдиною дисципліною у вищих навчальних закладах негуманітарного профілю, яка формує у студентів почуття патріотизму, виховує в них інтерес і повагу до рідної країни, свого народу, допомагає їм зайняти чіткі державницькі позиції.

Викладачі вищих навчальних закладів м. Тернополя сповнені рішучості зберегти у навчальних планах дисципліну "Історія України" як пріоритетну серед гуманітарних предметів та відведення на її вивчення достатньої кількості годин.

Отже, пропонуємо здійснити такі першочергові заходи:

1. На рівні Міністерства освіти і науки України, НАН України провести Всеук-

раїнську науково-практичну конференцію, присвячену стану, проблемам і перспективам викладання історії України у вищих навчальних закладах країни, на якій чітко визначити статус цього навчального предмета.

2. Авторитетній комісії з числа досвідчених та високопрофесійних вузівських викладачів історії України підготувати проект нової програми з історії України для студентів неісторичних спеціальностей та винести його на широке обговорення фахівців.

3. Організувати конкурс на кращий підручник (посібник) з історії України для студентів вищих навчальних закладів.

4. На сторінках всеукраїнських друкованих та електронних видань, в радіо- і телеэфірі провести "круглі столи", дискусії на тему "Роль та місце історії України як науки і навчальної дисципліни в сучасному українському державотворенні".

5. Широко практикувати міжрегіональні обміни досвідом роботи та навчально-методичними здобутками викладачів історії України.

6. Верховній Раді України внести доповнення у законодавчі акти про те, що всі державні службовці при влаштуванні на роботу повинні обов'язково складати іспити з української мови та історії України.

ЗАЯВА

ЛОО КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Конгрес Українських Націоналістів неодноразово висловлював підтримку діяльності всенародно обраного Президента. Особливо це стосується дій, спрямованих на утвердження Української держави, зміцнення її міжнародного авторитету.

Важка історична спадщина впродовж тривалого часу не дозволяла налагодити нормальні добросусідські стосунки з Польщею. Особливі проблеми виникали тоді, коли до цього процесу втручалася третя сторона, зрештою усім сусідам добре відома.

Конгрес Українських Націоналістів із розумінням, яке діалогу нелегко, поставився до відкриття польських військових поховань на Личаківському цвинтарі у Львові двома президентами. Добре знаємо, ціною яких компромісів це відбулося. Хоча достатньо було освячення військового цвинтаря представниками церкви, яке було здійснене раніше.

Тож коли прийшла черга відкриття Меморіалу в селі Павлокома, у якому поляками знищено 336 українців, думалося, що процес потепління став незворотнім.

І от перед візитом Президента Віктора Ющенка до Польщі місцеві шовіністи вирішили інакше: встановили хреста у Павлокомі 20 полякам, які нібито загинули від рук українських націоналістів упродовж 1939–1945 рр.

Мимоволі виникає запитання: чи то й справді польські націоналісти такі затяті? Чи "рука Москви" справді така довга, що вказує напрям діяльності польським радикалам? Відповіді на обидва питання можуть бути не на українську користь. Але і полякам навряд чи покращать реноме як європейській нації.

Ми висловлюємо рішучий протест щодо дій з польського боку і звертаємося до Президента України з проханням не допустити наруги над українськими інтересами.

Львівська обласна організація Конгресу Українських Націоналістів

Представники професорсько-викладацького складу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка:

Микола АЛЕКСІЄВЕЦЬ, доктор історичних наук, професор;
Микола ТКАЧУК, доктор філологічних наук, професор, декан філологічного факультету;
Богдан БУЯК, кандидат історичних наук, доцент;
Олег САДОВНИК, кандидат географічних наук, доцент;
Іван ЯЦЮК, кандидат філологічних наук, доцент;
Ігор ПАПУША, кандидат філологічних наук, доцент;
Віра БОДНАР, кандидат філологічних наук, доцент;
Богдан ЧУЛОВСЬКИЙ, кандидат філологічних наук, доцент;
Роман ГРОМ'ЯК, доктор філологічних наук, професор;
Іван КУЦІЙ, кандидат історичних наук, викладач;
Анатолій ГРИГОРУК, кандидат економічних наук, доцент;
Володимир ЧАЙКА, кандидат педагогічних наук, доцент;

Олег ВИННИЧУК, кандидат педагогічних наук, доцент;
Віктор САВЕНКО, кандидат історичних наук, доцент;
Ярослав СЕЧО, кандидат історичних наук, асистент.

Тернопільського державного економічного університету:

Микола ЛАЗАРОВИЧ, кандидат історичних наук, доцент;
Олена КОСТЕЦЬКА, кандидат філологічних наук, ст. викладач;
Микола СІВІРИН, кандидат історичних наук, викладач;
Оксана ГОМОТЮК, кандидат історичних наук, доцент;
Олександра БОГОНІС, викладач;
Оксана СТАДНІЙЧУК, старший викладач;
Данило ВІТКО, доцент;
Володимир ТОМИХІВ, кандидат політичних наук, доцент;
Петро ХАРІВ, кандидат економічних наук, доцент;
Вікторія РОЖЕЛЮК, кандидат економічних наук, доцент;
Ростислав РОМАНІВ, кандидат економічних наук, доцент;
Віта ПАПІНКО, кандидат економічних наук, старший викладач;

Ольга ЗБОЖНА,

кандидат фізико-математичних наук, доцент;
Іван БУЯН, доктор економічних наук, професор;
Роман МАТЕЙКО, кандидат історичних наук, заслужений працівник освіти України.

Тернопільського державного технічного університету імені Івана Пулюя:

Олег GERMAN, кандидат історичних наук, доцент, член НСПУ;
Анатолій ДОВГАНЬ, кандидат філософських наук, доцент;
Тетяна САВЧИН, кандидат філологічних наук, доцент;
Віктор ЛОБАС, кандидат філософських наук, доцент, почесний професор університету, заслужений працівник освіти України;
Наталія ГАБРУСЄВА, асистент;
Василь НІКОНЕНКО, професор;
Андрій КРИСЬКОВ, кандидат історичних наук, доцент;
Людмила КОСЯНЧУК, кандидат історичних наук, доцент;
Марія СТУХЛЯК, асистент кафедри українознавства і філософії.

Президенту України Віктору ЮЩЕНКУ

Шановний Вікторе Андрійовичу!

Ми, харківські громадські організації – товариство "Спадщина", Спілка Української Молоді, Благодійний фонд імені Гната Хоткевича, Гуманітарно-літературна асоціація Григорія Сковороди, Спілка захисту прав підприємців, товариство "Просвіта", Всеукраїнський благодійний фонд "Здоров'я України", Асоціація захисту історичного середовища, Центр Леся Курбаса, Асоціація українських письменників, Спілка викладачів вищої школи, Харківське відділення Екологічної академії наук України, Харківське представництво міжнародної організації

"Грінпіс", редакція газети "Вісний дзвін", звертаємося до Вас із проханням захистити наші конституційні права.

На сьогодні представники наших організацій не мають можливості отримати українською мовою ані середню, ані вищу освіту. У двомільйонному Харкові немає жодного україномовного дитячого садка або іншого закладу дошкільного виховання. Протягом 15 років вищі учбові заклади Харкова вперто ігнорують упровадження української мови у навчання. Робочою мовою на підприємствах та в установах міста, включно із

державними, є винятково російська мова. Робоча документація ведеться також російською мовою. Більшість державних службовців не володіють українською мовою і не вважають за потрібне вивчати її. Нерідко чиновники висловлюють зневажливе, а то й вороже ставлення до всього українського. Видається лише одна україномовна газета. Місцеві радіо- та телестанції, газети, рекламні агенції грубо порушують закони України про мови у засобах масової інформації. Керівна верхівка штучно культивує зневагу до української культури. Є випадки мовної дискримінації за місцем роботи. Маємо підстави стверджувати, що українська громада Харкова перебуває на сьогодні в умовах

культурного гетто. Нещодавнє рішення Харківської міської ради та намагання депутатів Харківської обласної ради запровадити російську мову як регіональну є продовженням дискримінаційної політики щодо українців у регіоні. Ці дії мають системний характер і, на наш погляд, спрямовані поглибити на мовному ґрунті соціальний розкол у суспільстві з метою подальшого розчленування Української держави та знищення її незалежності.

Ми заявляємо, що рішення Харківської міської ради та нинішні дії Харківської обласної ради створюють загрозу національній безпеці України.

Вимагаємо від Вас як гаранта Конституції України негайно

вжити рішучих заходів для захисту Української держави.

Просимо забезпечити дотримання на території Харківської області:

- Конституції України;
- Закону УРСР "Про мови в Українській РСР" (№ 8312-ХІ) від 28 жовтня 1989 року (із подальшими змінами і доповненнями);
- Закону України "Про рекламу";
- Закону України "Про освіту";
- Закону України "Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні".

Запевняємо Вас, що харківська українська громада підтримує найрадикальніші заходи щодо дотримання на території області законів України.

ВІДВЕРТО

"СТРАНА РАБОВ, СТРАНА ГОСПОД..."

ЛАПТИ І МАУЗЕР ДЛЯ "ЖАНДАРМА ЄВРОПИ"

Володимир КОВАЛЬ

Звірою у Бога революцій не роблять, а тим часом саме Росія стала джерелом тої революції, полум'я якої мало не захопило і не знищило увесь світ.

Ненависний О. Яровому Мардохей Леві, що був замолоду сатаністом і став відомим світові під ім'ям Карла Маркса, одного разу висловився так: "Я ненавиджу євреїв. Я б ненавидів їх ще більше, але лише вони в змозі зробити в Росії революцію". Час та події довели, що К. Маркс мав рацію – російські мужики, ці віддані православній вірі люди, під керівництвом єдинокровників К. Маркса, з не меншою відданістю іншій ідеї масово вбивали своїх одновірців, священників, цих пастирів людських душ, та руйнували церкви. Чи був у цьому парадокс? Навряд, оскільки вся історія Росії сповнена прикладів – на що здатний п'яний московський мужик у Батурині багнетами та прикладами вбивали жінок і немовлят (поховання яких щойно розкопали чернігівські археологи); руйнували цвинтарі та викидали з них кістки таких само православних слов'ян (наприклад, наших запорозьких козаків); у Москві 1812 року палили Кремль, за що Наполеон наказував хapati та розстрілювати цих горе-патріотів, свідомість і душа яких була затуманена нектаром Бахуса; за часів Визвольних змагань 1917–1920-х рр. вони бомбардували Київ, винищували цвіт української інтелігенції та патріотично налаштованого юнацтва, трохи згодом отруйним газом душили повсталих селян Тамбовської губернії; під час Другої світової війни у Києві ці ж озброєні "вірою" та "спрагою неба" люди висаджували у повітря тисячолітні храми та центральні київські квартали, а трохи згодом танками чавили національно-виз-

вольні революції в Празі та Будапешті, у Ризі та Тбілісі, масово розстрілювали людей у Новочеркаську та Грозному.

Певно, саме тому у свідомості росіян найбільшими героями були й залишаються негативні особистості, руки яких поліють у крові безневинних людей, і саме їх далі оспівують сучасні діячі російської культури й мистецтва, створюючи все нових та нових героїв, на зразок Саші Белова та його бригади таких само безпринципних та "безбашенних" вбивць, оскільки є щось таке, що генетично споріднює усіх росіян – через батьків, дідів, прадідів... Михайло Бакунін, один з провідних ідеологів майбутньої російської революції, писав: "Розбій – одна з почесних форм російського народного життя. Він був з часів заснування Московської держави відчайдушним протестом народу проти огидного громадянського порядку... Розбійник – це герой, захисник, месник народний, непримиренний ворог держави і всього суспільного і громадського ладу..." Це надзвичайно точно пояснює популярність серед російського народу героїв-зарізак на кшталт Стеньки Разіна чи Ваньки Каїна, а то й тих, хто прийшов у російську народну "культуру" на межі XIX–XX ст. – "експропріаторів" Коби Джугашвілі, Камо Тер-Петросяна та "залізного" Фелікса Дзержинського чи звичайного гвалтівника Григорія Котовського. Усі вони, з плинним часом, обов'язково мали піднятися на пік народної любові і, як результат, стати біля керма влади, очолити народ, щоб продовжувати вбивати й "мочити по сортирах" своїх політичних опонентів.

Є. Маланюк, який свого часу охарактеризував нашого північного сусіда як: "Московське государство... безперервних бунтів, палацових революцій", дике, брудне, примітивне, але й сильне хижацтвом вічно голодного звіра, хитрого й нещадного, з яким треба було рахуватися, не лише кри-

тикував Росію, а й активно осуджував своїх земляків-українців за їхню безхребетність та рабську вдачу, особливо тих "служивих хохлів", які стали "московським болотом", "підпасичами". Малоросійство, за словами Маланюка, було типом "національно-дефективним, скаліченим психічно, духовно, а внаслідок – часом і расово". Навіть нині, з висоти минулих літ та нових політичних реалій, думка письменника про наших горе-земляків залишається слушною та влучною, оскільки викриває усю суть малоросійських підпасичів і служивих хохлів, що звикли до батога та духовних кайданів. Чи можна буде коли-небудь витравити це явище з хохляцьких душ – невідомо. Проте, коли глашатаями української безхребетності та рабської вдачі стають представники української інтелігенції – то це вже, вибачте, патологія, яка може бути ознакою або релігійного фанатизму та рабської любові до московських попів, які єдині серед представників релігійних конфесій зневажливо поставилися до візиту Папи Римського Івана-Павла II, або ж виявом безсилої люті від втрати власної популярності серед читачів.

Славний російський історик В. Ключевський, авторитет якого і досі міцно тримається в науці, якось сказав своєму слухачеві Алексінському: "Уявіть собі, що Київ не був би взятий і зруйнований татарами... Київ залишився б столицею першої великої руської держави, а "великоруське" місто Москва не стало б центром великого князівства, а потім царства російського. Офіційною мовою стала б не... сумішка старослов'янської та фінської мов, а слов'яно-українська. Український письменник Гоголь не мусів би писати російською мовою, а Пушкін писав би українською". Певно, що він мав рацію, бо одним з перших висловив науково обгрунтовану думку, що у давній Київській Русі розмовляли тою ж мовою, якою і досі розмовляють "мужики у Київській губернії". Шкода, що сучасні російські культурні діячі – О. Солженіцин та інші – і досі щиро вважають: української, як, власне, і білоруської мови не існує, а є лише діалекти "великоросійського язика". Проте, ще більший жаль, що так само думають і деякі наші земляки, свідомість яких вкрита полудою чужинської імперіалістичної ідеології, а серце – кригою незрозумілої ненависті до свого ж народу...

м. Чернівці

РЕПЛІКА З ПРИВОДУ

СТОЛИЦЯ УКРАЇНИ – ПЕРЕДМІСТЯ ТЕЛЬ-АВІВУ?..

Передвиборного цьогорічного березня мав справу у Києві. Науково-практична конференція, Віче рідновірів, екскурсія до музею Трипільської цивілізації, редакції, друзі, тощо...

До театрів, концертів руки, точніше ноги, не дійшли. Ще й погода була не вельми сприятлива. Однак афіші трохи порозглядав. Гастролі: Я. Левінзон, В. Винокур, О. Розенбаум, М. Жванецький, А. Пугачова... Як ще про Філю Кіркорова забули – дивуюся?.. Передбачені були й місцеві "золоті голоси", Д. Гордон зокрема...

Українські співаки, сатирики геть перевелися, що маємо зужитих сусідських нацменів запрошувати, своїми нацменами підсилюючи?..

Міністерство культури якусь хоча б мінімальну "керівну і спрямовуючу" роль у гастрольно-концертній галузі відіграє чи навіть державні концертні майданчики віддало на відкуп спритникам-хитрованам?..

Звісно, можна закинути: а ви, кияни та гості столиці, не ходіть на зужитих, то вони й приїздити не пориватимуться. Воно так, але реклама на вулицях, у чужомовних ЗМІ системно підживлює згаданий контингент.

Як ота, схиблена на збоченнях голлівудівська продюсерія-режисерія-артистерія, що прагне привчити і європейців до ліжок у мештах завалюватись... Про збочення серйозніші, котрі нам голлівудівці за норму намагаються накинати, наразі мови не ведемо.

Мусимо власну голову на плечах, власні моральні, національні цінності мати, братове українці.

Сергій КОВАЛЬ,
м. Чернівці

ЧИЮ "ПОБЕДУ" СВЯТКУЄМО, УКРАЇНЦІ?

Андрій ПЕТРЕНКО

Щорічні бучні святкування в "незалежній" Україні "победи" росіян у німецько-російській війні 1941–1945 років наводять на певні роздуми про те, як і з якою метою впроваджувалися радянські свята й "обряди", зокрема і День Перемоги.

Росія патологічно залежна від власної армії і її "побед". У 1900 році російський генерал О. Куропаткін подав цареві меморандум, в якому стверджував, що впродовж XVIII і XIX сторіч Росія мала 128 воєнних років і 72 роки миру. З цих 128 років війни 5 років припадає на оборонні війни, все інше – війни завойовницькі.

Внаслідок жорстоких завоювань Московія, що на початку XVIII сторіччя мала 12 мільйонів населення, перетворилася в Російську імперію, яка у 1900 р. налічувала 132 мільйони жителів і займала одну шосту частину суші на планеті. У межах Росії опинилися десятки мільйонів людей різних національностей, серед них й українці. Завоювавши їхні землі, росіяни змусили підкорені народи платити, окрім грошових податків, данину, кров'ю.

Не вдовольняючись військовою допомогою українських козаків, Москва, ламаючи договори з українськими гетьманами та

надані українцям привілеї, у 1797 р. провела на Лівобережній Україні перший рекрутський набір. Потрапити в рекрути було рівнозначно загибелі. І досі в українському фольклорі згадуються ті страшні часи, коли російські "пристави" ловили по селах молодих українських хлопців, забивали у кайдани, голили голови і везли до "прийому", а звідти – на смерть.

Влітку 1812 р. для участі у війні проти Наполеона росіяни сформували українське військо загальною кількістю понад 100 тис. старшин і козаків, не враховуючи українських полків у російській армії, що існували раніше. Під своєю національною назвою вони брали участь у битві народів під Ляйпцігом 4–6 жовтня 1813 року, воювали у Франції, проходили переможним маршем вулицями Парижа. На знак подяки переможні українські полки отримали від росіян... поновлення кріпацтва.

Під час Кримської війни 1854–1855 рр. російський уряд знову сформував 6 українських кінно-козацьких полків. В обороні Севастополя брало участь Кубанське козацьке військо. І знову "не за Україну, а за її ката" довелося поневоленому народові проливати свою кров. Зате зараз Севастополь – "город русской славы".

Під час Першої світової війни до армії Російської імперії мобілізовано мільйони українців, які воювали на фронтах, гинули, ставали каліками на догоду московським і петербурзьким правителям, котрі ненавиділи українців, принципово заперечували існування української нації і держави. Однак здобували "победи" українськими руками і привласнювали їхні плоди.

Принагідно зауважу, що у битвах Першої світової війни в складі австро-угорської армії брали участь сотні тисяч українців. У 1914–1918 роках сформовано 8 піхотних дивізій, 19 стрілецьких, 5 кінних та 7 гарматних полків, 8 гарматних бригад, в яких українці становили 60%–80% від усього особового складу. Однак, за винятком легіону Українських Січових Стрільців, українські частини австро-угорської армії, як і російської, були національними не по суті, а лише за укомплектуванням.

То, може, оголосимо російську царську армію українською, її ветеранів – ветеранами і героями України, а її "победи", з Полтавською включно, нашими державними святами? Як і австрійську, а також польську армії, в які насильно мобілізували галицьких українців у 1939 р., і канадійську, в якій теж служили тисячі українців в роки обох світових

воєн, та й, зрештою, німецьку. В тій же німецькій армії служило також півмільйона росіян і чимало українців. Давайте тоді назвемо німецький вермахт Червоною Армією-2 і будемо платити його ветеранам пенсії. А чому б і ні? Адже ветеранам російської Червоної Армії, тої армії, яка знищила Українську Народну Республіку, забезпечувала голодомори українців, поборювала український національно-визвольний рух, ми платимо, даємо всім полковницькі й генеральські звання, нагороджуємо орденами, влаштуємо їм святкові паради.

Святкувати перемогу свого ворога можуть хіба психічно хворі люди. На жаль, вже п'ятнадцять років після проголошення незалежності України доводиться спостерігати масовий психоз населення України 9 травня. Цей психоз штучно створюється і підтримується російською "п'ятою колоною" у певних колах державного керівництва, в продажних засобах масової інформації. І не дарма – готується ж бо нове "освобождение", тобто чергова окупація України. Звичайно ж, вони мовчать про те, що в Другу світову війну Росія вступила як союзник фашистської Німеччини. Замовчують правду про "визвольні", а насправді загартницькі походи Червоної Армії у Фінлян-

дію, Польщу, Прибалтику, Румунію, Китай, Іран. Натомість трулять про російську "победу", в результаті якої Україна ще на 46 років потрапила у московське рабство.

Ворогам не дивуюся, а землякам – так. Чи був СРСР українською національною державою? Ні! Російською. Чи була Червона Армія українською національною армією? Ні! Російською. Чи її перемоги були нашими перемогами? Ні! Російськими. Чи ветерани Червоної Армії боронили незалежність України? Ні! Вони воювали: "За Леніна! За Сталіна! За Советскую Россию!" Чи ветерани Червоної Армії підтримують незалежність України? Ні! Всі ці роки вони її нищать. Тож доки ви, українці, будете затурканими статистами у казці про російського голого короля? Отямтеся!

Михайло ПОЛІЩУК

Кожний народ має територію свого формування. Наявність такої території є обов'язковою умовою виникнення певного етносу. Свою роль зв'язуючого чинника території відіграє, в першу чергу, таким чином, що уможлиблює народові жити разом, однією суцільною, не роздіреною масою. Таке життя є першою передумовою для того, щоб народ міг сформуватися як окрема спільнота. Живучи довгий час на якійсь території, люди до неї прив'язуються, починають її любити. Так виникає патріотизм – любов до рідної землі. Так зростає поняття власної БАТЬКІВЩИНИ – кращої і дорожчої над усі інші країни світу. Оця свідомість, що ми маємо свою рідну землю, свою Батьківщину, прив'язання до своєї землі, є тими почуттями, які дуже сильно пов'язують нас між собою, об'єднують в український народ. Коли ж народ має свою територію, він завжди намагається сам на цій території господарювати. Так зростає прагнення до власної незалежної національної держави.

Побудувавши державу, народ дістає змогу якнайповніше розвивати національні особливості, проявити свої здібності, творчі сили. Без території це було б неможливе. Природа власної країни накладає також сильний відбиток на характері народу. Загальновідомо, що кожний народ відзначається певними особливостями своєї вдачі. Ці особливості вирізняють народи між собою – з одного боку, і зближують членів одного народу – з іншого. Врешті, територія є основою біологічного існування народу: вона нас годувє, ми на ній будемо житло, користуємося її найрізноманітнішими багатствами. Народові, позбавленому території, загрожує повне національне знищення.

Територія впливає і на зовнішньополітичні орієнтири національної держави. Україна об'єктивно є окремою природно-географічною, культурною, господарською і політичною одиницею, відмінною від Сходу й Заходу Європи. Тому ми ніяк не можемо сподіватися, щоб спілка зі Сходом чи Заходом могла спричинитися до задоволення всіх життєвих потреб українського народу в цілому.

Як влучно зауважив лікар УПА, видатний український геополітик Ю. Липа, вибір західного чи східного вектора зовнішньої політики України – це найбільш ворожа для українського народу доктрина. Немає досконалішої доктрини нищення України. Рух віссю Схід – Захід дає нам етнографічний розкол на "західняків" і "східняків", релігійний розкол на "православних" і "греко-католиків", на "аграрний" Захід та "індустріальний" Схід й інші загрози. Символами руху Схід–Захід є Андрусівський (1667) договір Польщі й Росії про поділ України по Дніпру та Ризький (1921) договір між цими ж державами про поділ України по Збручу.

Не Схід і не Захід є джерелом України. Основою її раси, культури й світогляду від самого початку був Південь. Друга напрямна українських земель і раси – це Північ. Тільки вісь Північ – Південь (Скандинавія – Балкани, Мала Азія) є віссю українських земель. Як у добі античній, так і в добі козацькій. Ця українська вісь є однією з найпривабливіших геополітичних осей на просторах між Балтією й Уралом.

Україна ніколи не була нічиєю "окраїною", як нас намагалися переконувати спочатку польські, а потім російські шовіністи. Тимчасове, на якийсь двісті років, перехоплення Москвою політичної ініціативи у Києва не заперечує того, що саме Київ є "Третім Римом". Але навіть не це є головним, бо світовому пануванню Риму передувало арійське світове панування,

вогнищем цивілізації якого був Навколочорноморський ареал.

Навколочорноморська цивілізація передувала Навколосередземноморській. Чорне море, яке треба називати Арійським морем, однаково близько і до Києва, і до Риму, і до Тибету. Навколочорноморський ареал, найродючіші землі якого розташовані в Україні, – епіцентр арійської культури. На цих чорноземах густо родило людей, які внаслідок демографічних вибухів хвилями розкочувалися по Навкололукоморській ойкумені.

жави) в її етнічних межах. За словами основоположника сучасної української політичної географії С. Рудницького, Україна – це земля, де живуть українці. Вона є всюди там, де гомонить наша рідна українська мова й пісня, всюди, де люди поважають давній український звичай, пам'ятають про спільну минулу долю й недолю, хочуть вільного українського життя. Україна – це великий, багатий і славний край. Широко й далеко простягся він – на дві тисячі кілометрів повздовж, майже одну – впоперек. Від бистої річки

родюче Поділля з Тернополем, Кам'янцем і Могилевом; є багате на садовину дністровіє Пониззя (Бессарабія); є вкрита старими городищами й могилами Київщина з золотоверхим Києвом, гетьманським Чигирином та святою кожному з нас Тарасовою могилою коло Канева; є Чернігівщина, Полтавщина й Харківщина з безліччю давніх козацьких міст; є Донецщина з великими шахтами вугілля й заліза; є Слобожанщина, що сягла аж за Дін під Курськ та Вороніж; є давня запорозька земля у Херсонщині, Дніпропетровщині й Таврії, а над морем Одеса, Миколаїв, Херсон, Таганрог, Ростов; є й Крим і підкавказька козацька Кубанщина, Чорноморія й Ставропільщина. Все це є українська етнічна територія, яка охоплює 932 тис. кв. км, в тому числі 729 тис. – суцільної і 203 тис. – змішаної.

Нинішня держава Україна – одна з найбільших у Європі. Її площа 603,7 тис. км². Вона перевершує за територією Францію (544 тис. км²), Іспанію (505 тис. км²), Польщу (312,7 тис. км²). Однак сучасні державні кордони України не збігаються з етнічними межами українців і оконтурюють значно меншу площу (603,7 з 932 тис. км²). Це адміністративні межі колишньої УРСР, які визначалися у Москві без участі українського народу чи його повноважних представників. Сусідні держави, насамперед Росія, привласнили і незаконно утримують щонайменше 341 тис. км² української етнічної території. Більше того, всі вони й далі висуюють до України територіальні претензії, сподіваючись скористатися зі слабкості Української держави й при першій ліпшій нагоді урвати собі ще шмат української землі.

Тільки протягом ХХ століття Україна втратила більше третини своєї етнічної території та більш ніж 60 (!) мільйонів свого етнічного населення. Число загиблих вояків-українців на фронтах Другої світової війни (без цивільних осіб) становить близько 11 млн чол., що дорівнює загальному числу загиблих вояків німців та вояків росіян разом узятих. Обезлюднення України продовжується. За роки фальшивої незалежності населення країни зменшилося майже на 10 млн чол. Ще мільйони українців виїхали на заробітки до чужих країв – в Росію, Європу, Америку. Вимирає українське селянство – джерело українського патріотизму й націоналізму.

Все це – наслідки панування в Україні неукраїнської влади, засилля безпринципних чужинців у вищих органах управління "незалежної" України. Вони не дбають про українську землю, а ладні її продати чи здати в оренду і росіянам, і американцям, і всім, хто забезпечить їм і їхнім дітям панування над українським народом та його нещадну експлуатацію. Поламати ці злочинські плани можуть лише українські націоналісти.

Таким чином, територія народу є однією з головних основ як теоретичного, так і практичного націоналізму; кожний свідомий член нації повинен знати, що він має у своїй рідній країні, на чому йому доводиться будувати життя нації. Кожен українець повинен зрозуміти, що всяка державна, економічна, культурна, суспільна чи будь-яка політика будь-якого народу, отже і його рідного, мусить спиратися на всебічне знання своєї території, її плекання та оборону від чужинців. Кожний крок "реальної політики", що суперечить природі краю, мусить рано чи пізно важко помститися цілому народові. Тому ціль українських націоналістів – Українська Самостійна Соборна Держава, яка не буде ані "заборолом" егоїстичної та зрадливої Європи, ані "хлебним амбаром" знахабнілої через безкарність, тупої та лінивої Московщини. Нова українська геополітика відмовиться від накинених нам чужинцями проектів на зразок Варшава – Москва, а міцно стане на вісь Балтійське море – Перська (Арійська) затока.

СТУДІЇ

НАЦІОНАЛІЗМ І ТЕРИТОРІЯ. УКРАЇНЬСЬКА ГЕОПОЛІТИКА. ЕТНІЧНІ МЕЖІ Й ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Такою була територія України в 1917-1919 роках. А якою ми залишимо її своїм нащадкам?

Київ – стольне місто української нації – міг входити до Трикутників "Київ-Вавилон-Рим" та "Київ-Константинопіль-Москва", і в обох випадках змагатися за першість. Такі ж Трикутники, як "Рим-Берлін-Париж", "Париж-Берлін-Москва", "Лондон-Вашингтон-Токіо", "Токіо-Пекін-Москва", і таке інше, можна вважати периферійними, хоча на мапі Землі вони можуть бути самодостатніми енергетичними центрами.

Уявивши себе учасниками боротьби за лідерство в світі, українці повинні зрозуміти, що, відломившись від наддержави СРСР, вони зобов'язані залишитися наддержавою Україною.

Тому націоналісти прагнуть української національної держави (Української Самостійної Соборної Держави) в її етнічних межах.

Попраду і болотяного Вепру простягається Україна до далекого, рудими степами оточеного Каспію, від гарячого угорського низу і лісових верхів Карпат аж поза рібний Дін, від темних борів Біловезької Пущі аж до вічно кригою окутого Кавказу, від бездонних боліт Полісся до сонячних берегів Чорного моря. Багато-багато в Україні земель, міст, містечок, сіл. Є в Карпатських горах Лемківщина, Бойківщина і Гуцульщина; є під Карпатами багате на сіль і нафту Підгір'я, де лежать старі українські княжі столиці Перемишль і Галич; є Розточчя зі славним Львовом, Холмщина з Холмом; є лісове Підлясся з міцним Берестям, є болотяне Полісся з Пинськом і Мозирем; є стара Волинь з Володимиром і Кременцем, Луцьком і Житомиром; є

ГЕРОЯМ ОУН-УПА – ДЕРЖАВНЕ ВИЗНАННЯ

ХУДОЖНИК ПОВСТАНСЬКОГО ГАРТУ ПЕТРОВІ КАСІНЧУКУ – 77

Олександр ЛІБЕРНИЙ

Хвилі демократії ще у 1988 році підхопила на Тернопільлі дійова група УГС, яка й спричинилася до створення надзвичайно потужної на той час громадсько-політичної організації – Народний Рух України. Яскравим представником і першою, і другою формою був член ОУН і довголітній політв'язень Петро Касінчук. Ідеологічні, особливо в національному питанні, переконання він перейняв від батька – колишнього стрільця Української Галицької Армії. Тому 1989 року 60-літній політик, а ним він був завжди, поринув у вир громадсько-політичного життя, а згодом у свій малій Батьківщині – Борщівщині та інших південних районах, особливо у рідній Мельниці-Подільській, де йому судилося з'явитися на світ Божий. Для чутливої натури, яка завше тягнеться до правди, "роботи" вистачає. Не випадково його патріотичні починання серед країн постійно мали підтримку, швидко набирали загрозливого характеру для тодішнього більшовицького режиму. Земляки йому вірили, бо він не мав зерна

Від першого до останнього бою минуло півтора року підпілля. Вивчив усі ходи конспірації, засвоїв ворожу тактику, спав у лісах, ходив болотами, інколи не мав можливості голосно заговорити, а лише пошепки.

Коли схопили, мучило юнацьке сумління – встиг небагато, але заспокоював себе тим, що зробив для справедливої боротьби все, що міг.

Його засудили на 15 літ каторги.

Покарання відбував у таборі "Чекіст" у Томській області, де за 6 місяців померло більше тисячі людей. Посилки не отримували, бо у 1947 році в Україні був голод. Хто ще залишився живий, підгодовували на ОП (оздоровлюваний пункт). Потім комісія відібрала на етап у Далекий Схід. Прибули у Приморський край через "утрюмий" порт Ваніно. А далі вісім діб у темних трюмах пароплава "Дзержинський" повз острів Сахалін у відкрите Охотське море. І ось Магадан – останнє пристановище, де приречені втрачали здоров'я, знаходили свою смерть.

Тут відбували покарання й інші відомі краєвими – письменники, художники, науковці, вчені, лікарі, професори, філософи,

Тут яскраво проявився талант Петра до слова, малювання, скульптури, який помітили зацікавлені люди. За короткий час у фойє інституту розмістились праці Касінчука, скульптури в гіпсовому матеріалі.

У "Колімських університетах" колись пластичну анатомію роз'яснили Петрові Матвій Сухина з Кубані – професійний художник, та Михайло Климчук – майстер живопису. А ще на рахунку Петра – акварелі, графіка тушшю, зарисовки друзів олівцем, які надсилалися поштою до рідних замість фотографій. Багато з них пропало на обшук.

Після закінчення інституту отримав призначення в управління місцевої промисловості. Як новачка його відправили до Києва на перекваліфікацію. Тут Петро налагодив контакти з шестидесятниками і отримав від них заборонену працю Івана Дзюби "Інтернаціоналізм, чи русифікація?". Повернувшись до Тернополя, Касінчук передрукував на півку і розтиражував текст на фотопапері, виготовив маленькі книжечки і роздав знайомим. Один з них потрапив у поле зору кадебістів. Тому, щоб уникнути можливого арешту, Петро Касінчук негайно вилетів до Тюмені, де пропрацював 5 років на будовах. Незадовго до розпаду СРСР повернувся знову додому.

Найбільшим здобутком свого життя вважає заснування братства ОУН-УПА Подільського Краю "Лисоня". Сприяв формуванню Всеукраїнського Братства УПА ім. генерала Романа Шухевича.

Петро Касінчук постійно працює над збиранням і збереженням архівних матеріалів, рукописів, спогадів, впорядковує унікальну бібліотеку, яку вдалося зібрати завдяки контактам із Всесвітнім Братством ОУН-УПА в Америці, зокрема його головою – Левком Футалом і секретарем Богданом Коваликом. Завдяки їм організована гуманітарна і фінансова допомога одиноким комбатантам національно-визвольної боротьби.

Голова "Лисони" Касінчук за останні 10 років відпочинку не знає. Він – член обласного політпроводу Конгресу Українських Націоналістів, член Головної Булави Всеукраїнського Братства ОУН-УПА ім. генерала Романа Шухевича – Тараса Чупринки. Його нагороджено Золотим хрестом за заслуги I класу у Львові під час світової зустрічі Українських комбатантських організацій у липні 1997 року та другим Золотим хрестом за віддану працю, зусилля, покладені в розбудову та становлення Української Держави.

У цій важливій, багатогранній справі він має вірних помічників, однодумців. Це його побратими, письменники Богдан Когут зі Львова – автор трилогії "Під чорними вітрами" й Іван Гермаківський, академік Богдан Андрушків, голова Борщівської станиці ОУН-УПА Володимир Ситник, голова Бережанської станиці із Шумська Сергій Прокіпчук, голова Збаразької станиці ОУН-УПА Ярослав Перчишин, друзі з Тернопільської станиці: Дмитро Солінський, Оксентій Каменюк, Лука Бойко, Михайло Тарас, Григорій Левинець, Георгій Стасюк та інші.

Щодень допомагають Петрові його родина – дружина Ольга, сини Ігор і Юрій, дочка Галина та онуки, які є членами Братства ОУН-УПА "Лисоня". Петро Касінчук своїм життям заслужив найвищої нагороди, якими Україна вшановує своїх вірних синів. За таку вірність своїй Вітчизні і сам Всевишній дарує невтомному патріоту довгі роки життя. Цими днями йому виповнилося 77. Вітаємо ветерана, зичимо йому міцного здоров'я, завзяття й невсипущої енергії.

ПОДІЯ

ДОРОГА ПАМ'ЯТІ ЄВГЕНА ГУЩИНА

Анна БАГРЯНА

Кажуть, лірика – то не по-чоловічому. Мовляв, чоловік має бути мужнім воїном, а не співцем. Проте вразливе поетичне чоловіче серце у жінок завжди асоціюється з казковими лицарями, яких годі шукати в реальному житті. Вони ніжні, але й здатні на відчайдушні подвиги в ім'я великої любові – до рідної землі, до жінки, до матері, до всього живого. Бо ж уміють по-справжньому любити.

І такі лицарі є серед нас. Живуть, творять свій власний світ, гармонійно єднаючи почуття, образи, звуки. Той світ залишається у їхніх віршах і піснях.

Назвати Євгена Гущина романтиком трохи важко, адже за фахом він – геолог, серйозний і солідний чоловік на вигляд, та його очі видають тонку вразливу поетичну душу, який би позаздрило чимало вроджених співців. В тих очах є глибокий сум – не дивно, Євген в 7 років зали-

Поети Є. Гуцин і А. Багряна

шився без мами, продовжуючи крізь життя нести любов до неї, бо саме рідна нянька була і першою музою поета, і його першою вчителькою...

В актовому залі Національного авіаційного університету відбувся творчий вечір поета-пісняра, члена Конгресу Українських Націоналістів Євгена Гущина, який презентував поетичну збірку "Дорога пам'яті", збірку пісень віршів, покладених на музику композитором Віктором Вовком, "Світи, моя зоре, світи" та музичний диск "Завітаю я до тебе в сні".

Привітати пана Євгена прийшли відомі українські письменники, артисти, молоді виконавці його пісень. Заслужений журналіст України, лауреат премії ім. Лесі Українки Василь Василяшко назвав Євгена Гущина людиною, яка здатна збагачувати інших. Письменниця Антоніна Листопад у своєму виступі підкреслила високий рівень патріотизму поета, адже всі його твори пронизані щирими, а подекуди й болючими почуттями до України. Теплі слова про творчість Євгена Гущина також висловили народна артистка України Галина Яблонська, заслужений артист України Василь Довжик. Чудові пісні на вірші Євгена Гущина виконали Марина Пархоменко, Віктор Ткаченко, Ольга Шевченко, Наталя Конончук, Ганна Марич, Ірина Лебедева. Завершив концерт заслужений артист України Анатолій Кобзар, який вже давно співпрацює і приятелює з паном Євгеном. Загалом атмосфера на вечорі відповідала творам поета – панувало зворушливе піднесення від поезій і пісень, які звучали.

Дорога пам'яті – найважча, адже попри усі терни та манівці має залишатися у вічності. Євген Гущин свідомий цього, можливо, тому й не втрачає віри у свої власні сили і в сили свого народу:

...Діди ж і прадіди лежать
І чуять рідне слово з тиші,
Бо українці не мовчать:
Нове життя їм долю пише.

КОНГРЕС ВІТАЄ

З ЮВІЛЕЄМ!

Головний Провід Конгресу Українських Націоналістів вітає засновника Конгресу, члена Головного Проводу Ярослава Лемика зі славним 65-літтям.

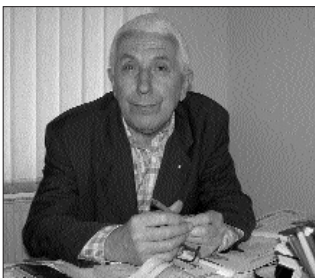
Ярослав Лемик народився у відомій патріотичній родині Андрія та Анастасії Лемиків в с. Соловий на Львівщині. З цієї славної родини Микола Лемик за дорученням ОУН 22 жовтня 1933 року на знак протесту проти виченого Москвою голодомору в Україні у 1932–33 роках вчинив атентат чільному представнику російського консульства у Львові. Старший брат Ярослава Михайло, член ОУН, у березні 1944 року був заарештований німецьким гестапо і замордований в Золочівській в'язниці.

Ярослав Лемик з юних літ долучився до лав борців за відновлення Української держави. Дружина Ярослава світлої пам'яті Лідія 1994 року відновила відомий український дитячий часопис "Світ дитини", який виходить у патріотичному дусі наймолодше покоління українців. Донька Роксолана є членом Конгресу, вдруге обрана депутатом Львівської міської ради.

Родина Ярослава Лемика може бути яскравим взірцем для наслідування того, як потрібно любити свою державу і боротися за неї.

Зичимо Вам, друже Ярославе, міцного здоров'я, творчої наснаги, успіхів у побудові Української національної держави і довгих років життя.

З роси і води Вам!

неправди за собою, був біля колиски зародження у Тернополі товариства української мови (зібравши майже 30000 підписів), "Меморіалу", згодом очолив НРУ. Безстрашно виступав на мітингах.

...1944 року КДБ заарештовує батька Петра. Конфіскують книжки, листи, фотографії. Між паперами кадебісти знайшли Петрові конспекти з історії України, де був розмалюваний Тризуб. Маму і Петра викликають до КДБ, погрожують за Тризуб посадити до камери батька... З передачею їм чоловікові мамі вдалось повідомити про останні події і погрози синові... Щоб уникнути арешту, батько "благословив" Петра на підпільну працю.

Будучи підрайонним юнацької ОУН, Петро передав Провід своєму друтові Миколі, а сам пішов у підпілля. Додому більше не повернувся.

Мама про це знала. Щоб уникнути підозр, ранком пішла до КДБ і спитала: "Де мій син, його вдома нема. Ви його посадили з батьком, бо ви грозилися це зробити. Мама вимагала показати їй сина. Вона декілька разів на день приходила в КДБ, приносила передачу до тюрми синові і чоловікові. Батько був радий, що Петра не арештували. Він знав, де його син...

"Тура" призначили до чоти "Оселедця", яка згодом переросла в сотню. Невдовзі став політпреферентом. Перше бойове хрещення отримав на "Троянівському Валу" між Збручем і Дністром біля села Вигоди.

математики, політики, з якими спілкувався Петро Касінчук. Вони посяли у ньому вимогливість і терплячість, розуміння і звички, культуру тих азійських народностей, з якими доводилось зустрічатися, – японцями, китайцями, корейцями.

У 1955 році Петра звільнили за амністією. Він приїхав у Хакасію – Красноярський край на поселення вивезених з України, де жила його мама Настя. Домігся її звільнення з-під комендатури, після чого приїхали разом в Україну. У Мельниці господарства були конфісковані, тому Петро і його мама поселилися у родичів.

Після закінчення профтехучилища пішов працювати у колгосп "Прогрес" електромеханіком. Вступив до Борщівського технікуму механізації на заочне відділення, а згодом склав іспити у вечірній середній школі й отримав атестат зрілості. Дорога до знань була відкрита, й Касінчук вступив на заочне відділення Тернопільського філіалу Львівського політехнічного інституту.

Через переслідування владою довелося постійно міняти місце роботи. Працював художником, малярем, керівником технічного гуртка в Будинку піонерів, мотористом, фотографом і навіть майстром на консервному заводі. І вводи були небезпечним для колективу, об'єктом державної уваги. Після вступу до вузу з Касінчуком була проведена співбесіда, після якої декан йому запропонував роботу в інституті, а ввечері вчитися.

Іван АНДРУСЯК

Здається, книжкові виставки у нас відбуваються частіше, ніж виходять книжки. Останнім часом що не місяць – то виставка, або й дві-три в різних містах, хоча насправді дуже небагато українських видавництв може похвалитися такими ж темпами свого "виробництва". Звичайно, сам факт такої "виставкової інтенсифікації" позитивний, обнадійливий, і т. д., і т. п., – однак запитань після цього все одно залишається значно більше, ніж навіть надії на сяку-таку відповідь.

Ми вже, уявіть собі, звикли до того, що всі книжкові "зібрання з продаванням" відбуваються зазвичай у дуже "адекватному" місці – інституті фізкультури. Жартів із цього приводу прозвучало більше, ніж видано українських книжок "на душу населення". Однак "Друга київська міжнародна виставка-ярмарок" (так значилося на рекламних банерах і на титулі каталога, хоча в логотипі й правильно – "виставка-ярмарок") вирішила цю традицію зламати і "поселилася" у величезному і, кажуть, дуже сучасному виставковому центрі біля метро "Лівобережна", іменованому поміж людей "хлівом". Місця там справді багато і на всіх вистадає – поруч відбувалися конгрес сексологів і андрологів та виставки меблів, авт, трусів і ще всякої всячини. У висліді поціновувачі сексології, авт і трусів з подивом виявляли, що мають змогу заодно ще й "почитати", тоді як поціновувачі

ВИСТАВКА

"ХЛІВ" ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ "ДЕРЖАВНИЙ" КНИЖКОВИЙ ЯРМАРОК ПРОІГНОРУВАЛИ БІЛЬШІСТЬ ПРОВІДНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ ВИДАВНИЦТВ

книжок до "хліва" просто не прийшли – бо звідки їм було знати, що українська книжка, виявляється, ще в одному пікантному місці демонструватися може... Тим не менше, організатори, серед яких переважна більшість є державними структурами (ось де, виявляється, собака зарита!), все одно залишилися сповненими оптимізму і навіть збираються подавати заявку на включення свого дітища в міжнародний каталог книжкових виставок.

Все воно, звичайно, правильно – книжкової виставки зі справжнім (а не "два кацапи і півбілоруса") міжнародним статусом нам дуже й дуже треба. Але коли вона буде – нікому насправді невідомо, адже те, що відбувалося там цими днями під такою назвою, виявилось, на жаль, поки що лише профанацією, яку дружно проігнорували всі більш-менш серйозні українські видавництва. Навіть усюдишущий київський "Факт", який активно просуває акцію "Рік української книжки в Україні", обмежився представленням частини своїх видань на стенді молодого часопису "Ки-

ївська Русь". Не було ні "Фоліо", ні "А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГИ", ні "Ранку", ні "Тези", ні "Кальварії", ні "Школи", ні "Нори-друж" (наголос нібито на першому складі, хоча певності в цьому нема) ні... тощо. Торговельний столик у куточку виставила лише "Піраміда", а "Лілея-НВ" обмежилася куточком на офіційному інформаційному стенді... Івано-Франківської області.

Одне слово, представлені тут були майже виключно видавництва або державні, або інтенсивно "зав'язані" на держзамовленнях, які через це й не змогли відмовити головному організатору – Держкомітету з телебачення і радіомовлення. Відтак усе й вийшло не насправжнє, а більше "для галочки" – як усе, що "на держзамовленнях частини своїх видань на стенді молодого часопису "Ки-

зібрати "під одним дахом" стенди всіх українських дитячих журналів (ім згаданий Держкомітет, нарешті, надав фінансову підтримку!). Інша річ, що заповнювати ці стенди нерідко було майже нічим, і нечисленні відвідувачі товпилися хіба біля "Соняшника", який зорганізував міні-виставку робіт своїх художників та дитячих малюнків.

"Соняшник", якого столічні можновладці саме виживають зі свого приміщення (про ці жахіття ми писали нещодавно!), як лише міг боронився й на виставці. Принаймні зумів привернути до своїх проблем увагу гуманітарного віце-прем'єра В'ячеслава Кириленка, який встиг навіть надіслати своїх спеціалістів із завданням допомогти журналу. Отже, сяка-така надія на справедливість з'явилася. Так чи інакше, ми пильно стежимо за цією справою і обов'язково повідомимо вам про те, наскільки це виявилось дієвим.

Насамкінець – ще одна, м'яко кажучи, дивна штука. Організатори вирішили зробити на виставці власний конкурс на кшталт "книжки року". Як ви гадаєте, хто переміг? Це вже давно не смішно, але все той же гробсбук "Україна – козацька держава", який цього року зібрав усі можливі й неможливі призи, з Шевченківського премією включно. Ми вже не раз писали про те, що такий урожай для книжки, взагалі розрахованої не на читання, а на те, щоб "бичка вбити", як мінімум дуже дивний. Тепер же, очевидно, є всі підстави говорити й про елементи корупції в книжковому бізнесі! І від цього стає якось особливо бридко...

АКЦІЯ

ПИСАНКА ЯК "ПИСЬМО ВІКІВ"

Наприкінці квітня у Львові відкрилася виставка робіт учнів Дитячої школи народних мистецтв, гімназій та інших середніх шкіл, присвячена "Великодній писанці". Виставка, на якій представлено 30 робіт з графіки, живопису, а також чимало різнобарвних писанок, організована відділом освіти Сихівської райадміністрації, Львівською національною академією мистецтв, Дитячою школою народних мистецтв.

А нещодавно на базі ДШНМ проходив VII фестиваль-конкурс "Малеча творить писанку". Писанка є не лише магічним знаком, оберегом нації, а й "письмом віків". Мета акції полягала у збереженні та відродженні давньої української традиції писанкарства, популяризації мистецтва розпису писанки серед молодого покоління. Акція пропонує вивчення традиційної етнографічної писанки, її символів і оберегів, а також створення творчої писанки на основі власного естетичного бачення.

Учасники фестивалю-конкурсу були нагороджені дипломами і отримали можливість взяти участь у Міжнародному конкурсі у Львові та Києві.

Флеш-моб-акція на захист української мови відбулася нещодавно в Києві. На SMS-заклик громадського руху "Не будь байдужим!" кожен бажавший міг принести російськомовний журнал, виданий в Україні, й викинути його на сходах "Українського дому".

ДОЩ І ГЛЯНЕЦЬ

Іван ПАЗЮК

На заваді акції не став навіть дощ. Спочатку репортерів було більше, ніж учасників-протестувальників, але невдовзі "процес пішов". Отож на сходах "Українського дому" за півгодини виросла чимала купа глянцевого російськомовного часописів – "Натали", "Лиза" "Досуг", "Успехи и поражения", "Корреспондент" та багато інших. У такий спосіб читачі висловили свою незгоду зі станом речей у вітчизняних мас-медіа. Зокрема, з мовною політикою часописів-бізнес-проектів, які з українською абеткою, схоже, не бажують мати нічого спільного. Причому, посилюються нібито на "економічну доцільність" – мовляв, більшість хочуть читати російською, тож жодних підстав для зміни мовного формату поки що не існує.

Серед учасників перформенсу були й відомі музиканти, літератори, журналісти. Зокрема, лідери гуртів "Тартак" Сашко Положинський, Олександр Ярмола ("Тайдамаки"), Фома ("Мандри"), письменник Юрій Покальчук, "ді-джей революції", актор Євген Нишук та інші. Як зазначив Сашко Положинський, засилля ось таких

модних, сучасних, актуальних російськомовних журналів і майже цілковита відсутність україномовних аналогів сприяє зростанню населення України, і в першу чергу – молоді. Мовляв, усе російське – модерне й актуальне, натомість українське подається як суцільна архаїка й "відстій". Навіть у Львові до "Полжика" незайомі прихильники звертаються російською, бо спрацьовує стереотип, закладений у підсвідомість подібною "глянцюватістю" – "зірка", мовляв, комфортніше в російськомовному спілкуванні.

Проти чого акція – зрозуміло. А як змінити ситуацію? Закрити російськомовні журнали? Примусити грошовитих людей вкладати гроші в україномовні? "Ні, боронь Боже!", – вважає співкоординатор руху "Не будь байдужим!" Валерій Умріхін. На його думку, ці питання мусить регулювати уряд, який має враховувати запити україномовних громадян. "Я вибирав для себе Президента, той самий уряд, депутатів, які ігнорують мої потреби, – говорить Валерій. – Це анекдот. Це в жодній цивілізованій країні немислиме".

А в Україні поки що саме так. "Власть де-нег" – чомусь саме ця назва впадає у вчі із намоклої "глянцевої" купи...

ВІД АВТОРА

НАЙКОРОТШИЙ ШЛЯХ – ДО ГАНДЕЛИКА!

Катерина БОРИСЕНКО,
літературознавець

Здається, немає у нас місяця настільки багатого на державні свята, як травень. Ні, якщо зазирнути до календаря, то там завжди можна натрапити на якесь галузеве свято, – але таких, про які би говорили на всіх рівнях влади, вдається відшукати не так часто, а ось травень ними просто перенасичений. Причин тому годі дошукатися – чи то простий збіг обставин (бо ж відзначаємо дати як залишені "радянського дійсності", так і продиктовані новими європейськими реаліями), чи держава влаштовує нам "генеральну репетицію" перед сезоном відпусток. Однак наразі не про кількість свят, а про їхню якість, точніше, про те, як ми вміємо, чи то пак, як нас привчають відпочивати.

Здається, що може бути простіше, – але якщо відпочинок мислиться чимось більшим, ніж просто потребою відіспатися, то починаєш розуміти, наскільки все складно. Полубляючи так званій активний відпочинок, ми вирішили всією сім'єю помандрувати Дніпром до Канева: свіже повітря, чудові краєвиди, і, ясна річ, історія – місце останнього спочинку Тараса Шевченка. Однак на річковому вокзалі прочитала оголошення: "РЕЙСОВ НА КАНЕВ НЕТ" – саме так. Виявляється, скасовано екскурсійні тури до Шевченківського заповідника, і всім байдуже – маю на увазі, ясна річ, тих, хто мав би бодай іноді "думати по-українськи" й опікуватися культурою, тих, хто палко клянеться у "любві до Великого Кобзаря" 9 березня, а вже наступного дня викидає текст промови, а з ним і думки про такі "нісенітниці", як духовність.

Рейсів на Переяслав-Хмельницький чи Черкаси також немає. Зате є тури до Київського моря, під час яких (і на цьому наголошується) на судні працюють бари, – себто розраховані ці тури на те, аби людина не бачила краси природи, зате бачила перед собою пляшку. А що робити тим, хто хоче навпаки? Куди податися з дитями вихідного дня, щоби не бачити моря тивних пляшок? Щоби в малечі не складалося враження, що відпочинок і алкоголь – речі невід'ємні? І тут починаються проблеми. Особисто мені вдалося віднайти тільки одне таке місце – Ботанічний сад Київського університету. І все.

Недавно в контексті Дня Матері та Міжнародного дня сім'ї довелося почути дуже багато красивих фраз про родинні цінності. Скажіть, будь ласка, про які цінності може йтися там, де пропонується пляшка як найкращий вид відпочинку? Придивіться уважніше: у будь-якому місті чи містечку найкоротший шлях – це шлях до ганделика, вони "всіляли" наші терени, як гриби-поганки, а от книгарні кудись позникали...

Про які взагалі цінності може йти мова там, де підкреслено нав'язується несмак? Та ж набережна Дніпра біля річкового вокзалу "прикрашена" штучними пальмами, фігурками піратів, іншими потворами, й ніхто навіть не подумав про те, наскільки це псує краєвид. І так всюди.

Оце маємо День Європи, який Україна святкує мало того, що не разом із усім континентом, та ще й у кожному місті іншого числа. Знову буде море алкоголю й іпсис, буде безліч заходів, а нормально відпочити всією сім'єю – ніде.

Відпочинок – не така вже проста річ, як може видатися на перший погляд, його теж треба вміти грамотно організовувати. На жаль, у нас щодо цього серйозні проблеми.

Видавець Конгрес українських
Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха,
Іван Головацький, Анатолій
Погрібний, Ярослав
Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Заступник головного редактора
Микола Сергійчук

Реєстраційне свідоцтво:
Серія KB № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь
Степан, р/р №26001016925980 в банку
"Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО
300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у
комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво
"Київська правда"
Замовлення №
Наклад 60 000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного
товаровиробника. За достовірність реклами
редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Листування лише на сторінках газети